

હરિશ્ચંદ્ર ચરિત્ર નાટકનાં ગાયનો.

મોરવી આર્યજ્ઞાનવર્ધક નાટક કંપનીને માટે.

૨ચીને પ્રસિદ્ધ કરનાર

ગોકલજી, વીં. પ્રાણજીવન રાવલ

મોરબી રવાજીરાજ પાઠશાળાધ્યક્ષ શીશ્રુ કવિ
શંકરલાલ માલેશ્વરનો મુખ્ય વિદ્યાર્થી.

આત્મી પેઢેલી.

છપાવનાર

મોતીરામ, વીં. દયાળજી ભટ.

મોરબી આર્યજ્ઞાનવર્ધક નાટક કંપનીના મેનેજર,

અમદાવાદમાં

મામાની હવેલી મધ્યે પુનાઇટેડ પ્રિન્ટિંગ અને
જનરલ એજન્સી કંપની "લિમિટેડ"ના પ્રેસમાં

રણછોડલાલ જંગારામે છાપ્યાં.

સંવત ૧૯૪૨. — સને ૧૯૮૯.

કિંમત બે આના.

(ત્રિંચ સ્વામિત્વના સર્વ હક કરતાં સ્વાધિન રાખ્યા છે).

૨૭૨૮

હરિશ્ચંદ્ર ચરિત્ર નાટકનાં ગાયનો.

મોરવી આર્યજ્ઞાનવર્ધક નાટક કંપનીને માટે.

રચીને પ્રસિદ્ધ કરનાર

ગોકલજી, વીં પ્રાણજીવન રાવલ

મોરબી રવાણરાજ પાઠશાળાધ્યક્ષ શીઘ્ર કવિ
શંકરનાથ માલેશ્વરનો મુખ્ય વિદ્યાર્થી.

આટી પેલેલી.

છપાવનાર

મોતીરામ, વીં દયાળજી ભટ.

મોરબી આર્યજ્ઞાનવર્ધક નાટક કંપનીના મેનેજર,

અમદાવાદમાં

મામાની હવેલી મધ્યે પુનાઈટેડ પ્રિન્ટિંગ અને
જનરલ એજન્ટ્સી કંપની “લિમિટેડ”ના પ્રેસમાં

રણછોડલાલ ગંગારામે છાપ્યાં.

સંવત ૧૯૪૨. — સને ૧૯૯૯.

કિંમત બે આના.

(અથ સ્વામિત્વના સર્વ હક કરતાએ સ્થાપિત રાખ્યા છે).

અર્પણ પત્રિકા.

શાર્દુલ વિક્રીડિત છંદ.

પવિત્ર મિત્ર ઘેલાશંકર પુજાભાઈ શુક્લ મોરબી.

પ્રેમી પ્રીય પ્રતી અતી અપલતા અપુર્ય ચુડામણી,
ધારી ધર્મ ગતી ધૃતી ધરણીમાં ધાર્મિક રાશી ધણી;
મિત્રોમાં મન મેળવી મધુરતા આપે સદા તે અરે,
તેનું મેય થવા દયાળુ અરજી ધ્યાને ધરો હે હરે. ૧

શાસ્ત્રી શંકરલાલના કરતણે વિદ્યા વધારી ધણી,
કીર્તિ દેશ વિદેશમાં પ્રસરતી વૃદ્ધી થતી જે તણી;
પુંજભાઈ તણા સુપુત્ર મણીને દ્રઢી થકી દાખલે,
ઘેલાશંકરને સુખી દીન પ્રતી હે ધણ તું રાખલે. ૨

વસંતતિલકા વૃત્ત.

મિત્રો વિશે નિરમલી સુમતી ધરીને,
ચાહે ભલું હરેઘડી કુમતી હરીને;
તેના હિતેઝઘું જનનું શુભ ચાહવાને,
આ અંથ અપણુ કરું ધરી ધારણાને;

આપ મિત્ર મંડળનું ભલું ચાહનાર પવિત્રાંતઃકરણથી
સર્વપર સમદ્રવીથી જ્ઞાનાર તથા આર્થ ભાઈઓનું હિતા
હિત વિચારનાર તેમજ હાલમાં પણ અતી મનોરંજક
સર્વ મહાત્મ્યાર્થ પ્રકાશ નામનું ચોપાનીયું પ્રગટ કરી કુની-
યાને બોધ આપનાર જાણી આ નાનું સરખું પુસ્તક
આપની પવિત્ર સેવામાં અર્પણ કરું છું તે કૃપા કરી સ્વી-
કારશો એવી આશા છે.

વીનંતી ગોકળજી, બી० પ્રાણીજીવન
રાવળ મોરબી.

॥ हरिश्चंद्र चरित्र नाटकना गायनो॥

સુત્રધાર—

મંગલાચરણ

(હંદમાલિની)

હર, હર, હર, પાપો, દુઃખ કાપો દયાળુ

પલ પલ પલ દાખો, પાસ રાખો કૃપાળુ

જય જય જય શંભો દુઃખ દાણીદ્ર હારી

પ્રીય જન મન જાણી, પ્રેરજો ભગતી તારી. ૧

ગિતી

સુર્ય વંશ કુલ નૃપતી, હરિશ્ચંદ્રનું ચરિત્ર આ સ્થલમાં,
ભજવિ બતાવવાની, હચ્છિ રાખુંધું સજ્જનો મનમાં. ૧

મહા પ્રતાપી ટેકી, નેકી, વિવેકી સદા સત્યવાન,
ગૌ, બ્રાહ્મણ પ્રતીપાલક, ધર્મ ધુરંધર વિશિષ્ઠ બલવાન. ૨

(તમામ પાત્રો મળીને ગાયછે.)

(પ્રભુ મહેર કર હમ ઉપર એ રાહ.)

સુર્ય વંશ નૃપતી ચરિત્ર ગાઇયેરે,

હરિશ્ચંદ્ર ગુણથી પવીત્ર યાઇયેરે, સુર્યવંશ ૦ ટેક

સ્વકુલનો દીપક, પ્રતાપી રાજા તેહ,

એક ટેક દ્રઢ રાખો, સત્યતામાં જોહ. હરિશ્ચંદ્ર ૦ ૧

વિદ્યા મિત્ર ગુરૂના, પ્રકોપ, થી કરી,

સ્વરાજ્યનો ભાગ કર્યો, હિંમત ધરિ, હરિશ્ચંદ્ર ૦ ૨

પુત્ર પત્ની સાથ, વન વન કર્યો છેક,

દુઃખ ભોગવું તથાપી, છોડી નાહિ ટેક, હરિશ્ચંદ્ર ૦ ૩

વિશ્વામિત્રે અનિતીમાં બુલ ના કરી
 તોય રાજા કુમાર્ગમાં, આલ્યો ના જરી, હરિશ્ચંદ્ર ૪
 ધન્યછે રે હરિશ્ચંદ્ર, તારી જનની,
 સત્યતાની ટેક નાહી, છોડી મનની, હરિશ્ચંદ્ર ૫

(પ્રવેશ પેહલો.)

હરિશ્ચંદ્ર-(પરમહંસને આવતા જાળને નમૃતાથી પ્રાર્થના કરેછે.)
 (રાગ, સીયાનો કનરો) બાર બાર મોઢે આન જગાવે એરાહનો.

હે પરમહંસ, કહોને સુખથી
 અવણુ કરુંછું, એક ચીત્તેથી, હે પરમહંસ, ટેક.
 આપ કપાલુ, આહી પધારી,
 બોધ દીઓ છો, અતી મુખકારી, હે પરમહંસ. ૧
 આપ તાણુંતો દર્શ યથુંછે,
 દુઃખ અમારું, દુર ગયુંછે, હે પરમહંસ. ૨
 છું તવવત્સ, હુકમ ફરમાવો
 ગો દ્વીજ કેરી, બગ્તી કરાવો, હે પરમહંસ. ૩

પરમહંસ-(હરિશ્ચંદ્રની સત્યતા જોઈ થનાર દુખની સુચના
 અવલથી કરેછે જેથી હરીશ્ચંદ્રની નીતીમાં ભંગ ન પડે.)

(ધરસે ધહાં કોમ ખુદાકે લીયે લાયા મુજકું એ રાહ.)

આહા મુજ પુત્ર હરિશ્ચંદ્ર સત્ય વાદી તું,
 કરુંછું સુચના અવલથી વિચારી હું, ટેક.
 તુંછે મુણવાન પ્રજાપાલ સત્યવાનરે

તથાપિ આર્યયો અહીં હું તુજ કાળરે, આહા ૧
 તારાપર વિપત્તિ અતિ પડશે જાંણરે
 તથાપી સત્ય જોડવું નહી પ્રમાણરે, આહા ૨
 સુખને દુઃખ તો મનુષ્ય પર જાંણવું
 તેનું પરિણામ ધર્મ મુજથી નિભાવવું, આહા ૩
 ધનને ધામ પુત્ર મિત્ર ત્રીય નારરે
 દુખના ઉદધીમાં નાખનારી જાળરે, આહા ૪
 ખરું એક સત્ય સાથ આવશે વિચારવું
 સુખે દેહ જાયતો કદી ન ધર્મ હારવું, આહા ૫
 નિતીને સાચવી પ્રજાને પાલજે પ્રીતે,
 સુખી તો થઈશ અંતકાળ સસની રીતે આહા ૬
 આ છે મમ સુચના તે દ્રઢ મન ધારજે,
 જતાં લગી પ્રાણ પ્રીય પુત્ર નહી હારજે. આહા ૭
 હરિચંદ્ર - (પરમહંસનો, અનુગ્રહ માની નીચે પ્રમાણે રજૂતી
 કરેછે.

(નાગનકે બચે નાગ ઉસે ખ્યાર નહી કરતા એ રાહ).
 પરમહંસ આપ બોધ - હૃદય ધારશું,
 આપ વચન યાદ રાખી ધર્મ પાલશું, પરમહંસ આવ. ટેકા
 આપ મુને જ્ઞાન આપી દેખતો કર્યો
 ભગતજને આંહી આવી સંશય હૂંચ્યો, પરમહંસ આવ ૧
 ઇશ્વર માહરા તમે જો મહારાજ
 કપાળ ને પરીપકારી આપ જો ઉદાર, પરમહંસ આવ ૨

પરમહંસ ગયા બાદ હરિશ્ચંદ્ર રાજા પરોપકારી સાધુ
જનનું ખ્યાન કરેછે.

(અલેક્સે તું યાદકર અલાહકું આદમ, એ રાહ.)

ધન્યછે પરોપકારી પુરુષને પ્રથુ

આવા દુનીયામાં પુરુષછે હજી વિષુ, ટેક.

આપ સ્વાર્થ નાહી તોય પરહિતેઝુ જેહ,

પુરુષછે પવીત્ર તેને પ્રણયુ નામી દેહ, ધન્યછે ૦ ૧

સ્વાર્થ માટે બહુ સંમંધી એકઠા મળે,

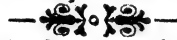
સ્વાર્થ સાધી જાંય પછી ગોતે ના જડે, ધન્યછે ૦ ૨

એવોછે સંસાર તોય બગતજનો જેહ,

પરોપકાર ચુકતા નથી કદાપિ તેહ, ધન્યછે ૦ ૩

પરોપકારથી આ લોક અવર લોકમાં,

સુખી થવાયછે તે જાંણો સત્ય દીલમાં, ધન્યછે ૦ ૪

(પ્રવેશ રજ્ઞે.)

તારામતી-(ગાઈ રાત્રીયે દુઃખદ સ્વપ્ન આવેલ તેથી ચીંતાતુર

યહ સુર્પ દેવની તથા ચંકરની શ્રુતી કરેછે.)

(રાગપુરવ) વજ્ર મુશ્કીલ જાને મનજા, અખસતુર કરતા
આધરે એ રાહ.)

હે દીવાકર દીન મણી, શ્રુતી તો આ માહરી

અહણ કરવાને ડયાજી, યાજ્ઞે કપા તાહરી હે, દીવા ૦ ૧

સ્વપ્ન દુઃખ દાઈ દેખી, દીલ મારું દાઝેછે

હે વિભાવ સુહે બાનું, દુઃખ બહુ આજેછે, હે દીવા. ૨

(૬)

હે જગતનારે સાક્ષી, આ બુદ્ધી અમારીનો
મોહ તો મટાડોને રે, કૃપાહુ દીન નારીનો. હે દીવા. ૩
(રાગ કલ્યાણની ઠુમરો.

હે બવાનીરે પતી, કરને મેહરે અતિ, હે બવાનીરે. ૧
તવ પદ ભક્તિ, કરત સદા જન રે

પામત, મોક્ષની ગતી, કરને મેહરે અતી, હે બવાની. ૨
સુખ કરે કુઃખ હરે, નાથ નીરંજન રે

દેજો અતી સુમતી, કરને મેહરે અતી, હે બવાની. ૩
જનમ જનમ દે, ભક્તિ તારી રે

શૈલ સુતારે, સતી, કરને મેહરે અતી, હે બવાની. ૪
સવન્થી દાસો—(તારામતીનું પતિવૃતાપણું જોઈ નીચે
પ્રમાણે ગાય છે.)

(ગજલ ઇંદ્રસબાની ચાલતી ઢમની.)

આપની, પતિ, પ્રતિ, અનંત્ય ભાવની,
દેખી પ્રીત સમ પશુ પતિ બવાનીની. ૧

કમ ચંદ્ર ઇંદીરા, સમાન શોભતાં,
રામચંદ્ર જનકી, ની તુલ્ય આપતાં. ૨

અતિ પતિવૃતા પાણું, તમારું દેખીને,
અન્ય સ્ત્રીઓ આચરેછે, રીત પેખીને. ૩

કિર્તિ આપ પ્રાણના, પતી તણી અરે,
બ્રહ્મ લોક વિશ્વ લોક, માં ગર્હ અરે. ૪

સુર્યના સમાન તેજ, નો પ્રભાવ છે,
રંક જલતીના જન્મે, તણો નિભાવ છે. ૫

સુત શ્રાણના પતી, તણા વિભાવથી
 છીં સુભાગી બાઈઆપના પ્રભાવથી. ૬
 તારામતી—(રાજ હરિશ્ચંદ્ર પધારેછે, તે વખત)
 (રાગ કાલીંગલે.)

આનંદ દીલ થાય રે (૨)
 સુખ તવ દર્શયી પમાય રે— આનંદ ૧
 પ્રાણનાથ તવ વદન નિહાળી,
 ખુશી દીન રાત છે આ આલીરે. આનંદ. ૨
 આપ પદ પલ્લવ સેવા અહરનીશ,
 ઈશ ગણી કરુંછું જગદીશ રે. આનંદ. ૩
 હરિશ્ચંદ્ર— (રાગ ભૈરવી.)

રે મારી પ્રાણપ્યારી સુભાગી રે (૨)
 તવ મુખ દેખી હર્ષ અતિશય,
 થાતાં ક્ષુધા જન્ય બાગી રે, મારી પ્રાણ ૧
 હું તવ પુર્ણ મનોરથ જાણી,
 લેજે વચન તું માત્રી રે. મારી પ્રાણ ૨
 તારામતી—(જનમોજનમ યુન માનુંગી તેરા, એ રાહ.)
 પ્રાણપતી હું દાસી તમારી (૨)
 અરજ કરુંછું પ્રીત નીહાળી. પ્રાણ ૧
 કાળ ક્ષેપ વૃથા નહીં કરના,
 હાથર ધ્યાનમાં સદાય રહના. પ્રાણ ૨
 રનાન સંધ્યા પટ કર્મ કરોને,
 શીવ પુદ્ગલ ચિત પ્રીત ધરોને. પ્રાણ ૩

ભોજન કરિયે આપણ પ્રતિ,
રાખ્યાસન પર જાણે સુ રીતે. પ્રાણ૦ ૪

હરિચંદ્ર— (રાગ સદર.)

ધન્ય પ્રીયા તુજ વાંણી સુકોમલ (૨)
શુણતાં હર્ષ દીલ યાય અતુલ, ધન્ય૦ ૧
હૃદયા નંદી રામા તારી,
પ્રીત અતુલ નિહાળી સારી, ધન્ય૦ ૨
શુદ્ધ પતીવૃત તારે રામા
દેખી હર્ષ મન થાયે હે બામા, ધન્ય૦ ૩
(તાર બાદ દંપતી પુજન ગ્રહમાં જાયછે.)

(પ્રવેશ ૩ જો.)

ઇંદ્રદેવ—(ઇંદ્રદેવ આદી દેવતાઓ મળી ઈશ્વરસ્તુતી કરેછે.

(લાવણી.)

(મીત્ર હોયકે રમે જીદાઈ વો દુશ્મનસે યારી કીયા.એ રાહ.)
હે ઈશ્વર તું આદી અનાદી સીદ્ધ જગતનો પાલક તું
અમરતાણું અધીપદને આપ્યું, તે ઉપકાર વિચારું. ૧
અતી દુઃખ દાઈ દાનવજનનો નાશ કર્યો પ્રભુ હીતકારી
સર્વ દેવને મુગ્ધ કર્યા બંધનથી ઈશ્વ દયા ધારી. ૨
તે ઉપકાર અમાપ તમારો અમ ઉપરછે દીનમણી
હે મન વાંછીત ફલના દાતા અમરતાણોછે તુંજ ધણી. ૩
તુજ સમાન નહી કોઈ એવો પામર જનને સુખ દાતા

સાતા કરવા ક્ષીર સાગરથી ત્વરાયકી જાગ્રત યાતા. ૪
 ભગત જનોના પાલક નાથક અરી જનના ભગવાન હરે.
 દેવતણીઆ અરજી શુંલુજી કમ્મચંદ્ર મુરાર અરે. ૫
 અપ્સરા—(પ્રવેશ કરીને નૃત્યની સાથે ગાયછે.)

(રાગ કાલીંગડાનો દાદરો)

આનંદ હર યાયરે આનંદ હર યાયરે

હર્ષ અગુલ નહી માયરે, આનંદ હરં ટેક

શુંભ ગુણ સાગર રાજપુરંદર

ઇંદ્રપુરી તત્ત અમર દેવ મહારાયરે. આનંદ હરં ૧

નારદ—(પ્રવેશ કરેછે.)

(નારાયણ નરસીંહ નરોત્તમ પૂરેષોત્તમ કો ધ્યાન ધરો
 એ રાહ.)

કમ્મચંદ્રને યાદ કરો મન કમ્મચંદ્રને ૦ ટેક.

નારાયણ પદ ધ્યાન ધરો,

મન ધન દારાને દુર કરો,

હરો કું બુદ્ધિ સુખધીને;

અનુસરો મમતાને હરો, કમ્મ ચંદ્રને ૦ ૧

ગુરુ પદ સદ ગુણ ખાણ વિચારો,

ધારો સુ માર્ગ નકી મનમાં;

તનમાં દ્વેશ ન રાખો જનમાં,

ધનમાં ધામ તણા સુખમાં, કમ્મ ચંદ્રને ૦ ૨

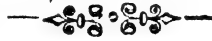
આ જગ હીત અહીંત જણાએ,

યાથે સુખ દુઃખ તો જાણે;

સદય હૃદયની દ્રષ્ટી પ્રજી,

યકી નકી પ્રભુતા બાસે. કમ્પ ચંદ્રને ૦ ૩

(ત્યાર બાદ વશિષ્ઠ, વિદ્યામિત્રનો સંવાદ તથા હરિચંદ્રનું
મત્ય તોડવા વિદ્યામિત્રનું અયુધ્યાપુરીમાં હરિચંદ્ર રાજ-
ની કચેરીમાં આગમન.)

પ્રવેશ ૪ થો.

રૂપસુંદરી—

(વિદ્યામિત્ર રૂપીએ કપટથી બનાવેલી રૂપસુંદરી વારાંગના
ને હરિચંદ્ર રાજના સત્તનો બંગ કરવા આત્તા કરેલ.)

(કુચ્છ બી વૃત્તે અખર ગુલેદા ઉદારકી એ રાહ.)

મહા પ્રતાપિ દેવ હરિચંદ્ર મહારાજ,

પ્રજને પુત્ર જાણી પાળવા તમે મુજાણ;

જનોને મુખ આપવા અપાયછે રે પ્રાણ, મહા ૦ ૧

સુ સ્વર્ગ અત્યુ ને પાતાલ માટે તાહરી,

સ્વકિર્દી બાપી સ્વચ્છ પ્રભુતા નકી ધરી, મહા ૦ ૨

તું દુર્ગુણોથી દુર મુરના સમાન છે

પ્રતાપી સુર્ય દેવના પ્રમાણ માન છે. મહા ૦ ૩

શુમાન નાંહી લેશ દ્વેશ દીલમાં નહી,

જહીં તહીં વિશેષ નિતી બાળીયે સહી. મહા ૦ ૪

નક્ષત્ર—(વિદ્યામિત્ર રૂપીનો શીષ્ય, હરિચંદ્ર રાજ પાસે,

વિદ્યામિત્રના યત્તને માટે, કપટથી સવા બાર સુવર્ણ લેવા
વચન માને છે.)

(૧૪)

(ભાવની.)

(દગા ટીસીકા, સગા નહિ હે, કુખા ઉનકા ઘર દેખો, એરાહ.)
મહા પ્રતાપી સુર્ય વંશનો, તું નૃપતિ છે, ગુણ સાતા,
યાચન કરવા ક્ષત્રી કુળ બુધણ ગુરૂએ પૂછી શાતા. ૧
વિશ્વામિત્ર તો, યત્ન કરેછે, સુવર્ણ લેવાને આવ્યા,
તું સમ, બીજાને દાનો રાજા, દેખ્યો ના જોયી ભાવ્યા. ૨
માટે રાજા હરિશ્ચંદ્ર તું, સુવર્ણ હાજર તો કરને,
વિશ્વામિત્રનાં, બોધક વચનો, આજે તું શ્રવણે ધરને. ૩
આશીર્વાદ કહ્યોછે તુજને, મુને મોકલ્યો છે જાણી,
શીલ્પ જાણુજે ગુરૂ તણો હું, નિઃશંક દીલમાં પરમાણી. ૪
સવા ભાર તો સુવર્ણ જોશે, આપ વચન રાજા હમણાં,
પૂર્ણ યત્ન થાવામાં બાકી, જોયી કાંઈ રહે ન મણા. ૫
ઐ બાહ્યાણની સેવા કરવી, તે રાજાનો ધર્મ ખરો,
માટે ગુરૂને યત્ન થવામાં, સુવર્ણ ચીંતા આજ હરો. ૬
હરિશ્ચંદ્ર —
(નક્ષત્રે કરેલી સુવર્ણની યાચનાને કબુલ રાખ્યા માટે
નીચે પ્રમાણે ગાય છે.)

ભાવની.

(રાગ ઉપરન્ને.)

બહુ ખુશીની વાત, ગુરૂજી બધે પધાર્યા હે રૂપી રાજા
સુવર્ણ હાજર છે તવ આગળ કરો યત્નને તો મહારાજ. ૧
ક્યો ત્યાગ સંસાર ગુરૂએ, તે ગુરૂ યત્ન કરે જ્યારે
બનતો, આશ્રય, ક્ષત્રી લોકથી, મળવો જોઈયે તારે. ૨

સવા બાર તો સુવર્ણ લઈને વિશ્વામિત્ર પાસે જાઓ
 મન્ન કરી મન, વાંચીત ઇચ્છા. બેગવવા તત્પર થાઓ. ૩
 હુંહું રંક વિવેક વિનાનો, ગુણ હિણો, તવદાસ રૂપી
 કૃપા, કરીને પાવન, કીર્તિ, હવે, પધારો, ધરી, ખુશી. ૪
 (ત્યારબાદ વિશ્વામિત્ર રૂપી આવેછે અને સ્વપ્ના-
 વસ્થામાં કપટથી હરિચંદ્ર પાસેથી રાજ્ય લીધેલ છે, તે
 પોતાને સ્વાધીન કરીને રાજ્ય હરિચંદ્રને તથા તારામતી
 રાણીને અને પુત્ર રોહીતાશ્વને દેશ નીકાલ કરેછે, એટલુંજ
 નહીં, પણ પોતાના, રાજ્યની, હદમાં, પાણી પીવાની,
 ખી, મના કરેછે અને છેવટ પોતાના શીષ્ય નક્ષત્રને સવા
 બાર સોનું સેવા હરિચંદ્રની સાથે મોકલેછે.)

પ્રવેશ ૫ મો.

હરિચંદ્ર-તારામતી-ને રોહીતાશ્વ.

(વિશ્વામિત્રે, પોતાનું રાજ્ય, લઈ લીધેલ છે, જેથી વન-
 માં ફરતા, ઇશ્વરની, ગહનગતી, વીશે, વિચાર કરેછે.)

(રાગ જોગ આશા.)

(આનંદી આનંદ કરલે બવાની, એ રાહ.)

ઈશ્વર તારી, ગહનગતી છે, મોહનગતી માયા અતી છે
 ઇશ્વર તારી૦ ટેક.

કહારે અયુષ્યાં, નગરી તાણુંરે,

રાજ્ય કહાં, આ, બખુત ધરીછે—ઈશ્વર તારી૦ ૧

વૈભવ હસતી અથ મીયાના.

બાગ, બગીચા, મિત્ર અરીછે—ઈશ્વર તારી૦ ૨

રોહિતાશ્વને, તારામતી, આ,
 વન વન સંગે, હાય ફરીછે—ઈશ્વર તારીં ૩
 વિશ્વામિત્રનો, કોપ, સમાવા,
 હાય, હાય, આ, કફની, ધરીછે,—ઈશ્વર તારીં ૪
 પશુ મમ જીવીત, મુફલ થયું છે,
 સત્ય પાળવા, હિમત ધરીછે,—ઈશ્વર તારીં ૫
 ત રામતી— (લક્ષ્મીત હંદ.)

(પ્રભુ પરાતપરા પ્રેર સન્મતી,એ રાહમાં આલેછે.)

ભગત વતસલા, રે બવાની તું,
 પ્રાર્થના કરે અંખીકાજી હું;
 દુઃખ સમુહને તો વિદારને,
 વિપ્ર શાપથી તો ઉગારને. ૧

હરિ, હરિ, હવે, આ બનાવને
 દેખી ધીરને ધારીયે મને. દુઃખસમુહ૧૨

શુદ્ધ જુદ્ધ તો રે ગઈ હવે
 દુઃખમાં પડ્યાં પ્રાણી રે અમે. દુઃખસમુહ૦ ૩

અખલ નાર હું, બાળ સાથરે
 રોહિતાશ્વની, સાથ ગાયરે, દુઃખસમુહ૦૪

હું અબાગીણી, નારને તમે
 ઇશ દેવતા કાં હવે દમે દુઃખસમુહ૦ ૫

રાખ્ય છોડીયું ગામ છોડીયું
 મિત્ર વર્ગનું' સુખ તોડીયું દુઃખસમુહ૦ ૬

મમ પ્રજા તણો મ્નેહ છોડીએ

(૧૭)

અતિ કુટુંબનો પ્રેમ તોડીયો દુઃખસમુહ ૦ ૭

મમ પતી હરીશ્વંર ને વળી

રોહીતાશ્વની સાથ નિકળી દુઃખસમુહ ૦ ૮

રોહીતાશ્વ—(ભાવણી.)

(મીત્ર હોયકે રખે જીદાર્ધ વો દુશ્મનસે યારી કયા.એ રાહ.)

ઓ ધૃષ્ટિ તું દીન દયાળુ જો સારું આ બાલકને

કાપ કપાળ કષ્ટ અમારું નિવાર આ દાવાનજને ૧

બગત સુદામાને ધન આપી, તે દુઃખ તેના દુર કર્યા

પ્રહ્લ્લદ્યથી હસ્તી જોડ્યો, ચીર દ્રોપદીનાં પુર્યા; ૨

ભોમાસુરનો નાશ કરી, ઇંદ્રાદી દેવ સુખી કીધા

આખ્યાં કુડલ, નારી અદીતી, દૈત્ય જનોને દુઃખ દીધા; ૩

વિદુર બગતની બાજી જમવા, હર્ષ ધરી મન ત્યાં જતા

દુષ્ટોધનના મેવા તાગી, શીખીર ખોર ખાતે ખાતા; ૪

—૦૦૦૦૦૦૦૦—

(પ્રવેશ ૬ ઠો.)

રોહીતાશ્વ—(નાથ કેસે ગજકો ખંધ જોડાયો, એ રાહ)

આજ હરી નિર્દય કેમ થયોહું

હુંતો વિશ્વાસે રે રહ્યોહું; આજ હરિ ૦ રેક

આમ અચાનક ગોવિંદ ગુજને

કર્યું ઘટે ના કપાહ

દીન જનોને આ જગ વૈરી

સર્વે થયું છે દયાહું આજહરી ૦ ૧

(૧૯)

રોહિત હું આ તારામતી, મમમાત દુઝોને સંભાળી
પુણ્ય પીતા મમ દાસ હરિના (૧)
તે તણું વિઘ્ન વિદારી. આજ હરિ ૦ ૨
સત્ય હવેતો લેવા ખેડા નાથ તમેતો અમારું
આમ કર્યાથી હે વનમાળી (૨)
ભજન કરે કોણ તારું. આજ હરિ ૦ ૩

તારામતી—(રાગ માઢ.)

(એસી તકસાર નકીનીયાર મોસેસે રહો કધુ યાર. એરાહ.)
દયાળુ દેવ દયા કરજે, કૃપાળુ કષ્ટને હરજે
હવે હારી હયાના હાર, અતી પીડા યકીતો તાર. ૧
વિધિનો લેખતો આવો, હથે દુઃખ દાઢતો થાવો
નહી રેહથે હવે તો ધીર ધરો ધ્યાને સ્તુતી બલવીર ૨
સત્યનો ભંગ જો થાયે, પ્રભુ તારી લજ્જ જાયે
અમેતો ભગ્ત છઈ તારો, વિદારો દુઃખ અમારા. ૩

હરીશ્ચંદ્ર—(અલેક્સે તું યાદ કરે અલાહડું આદમ, એ રાહ.)

કૃપા કરી ઉધારતો કરો દયામના
રે, દયા, ધના, હો ઈશ્વરે દયા ધના. કૃપા કરી ૦ ટેક
દુઃખતો દયાલુ આવડું ન લીજીયે
સત્યતો અમો તણું હવે ન લીજીયે
આશરો છે નાથરે દયાલુ વિચના. કૃપા કરી ૦ ૧
આ અમાપ દુઃખમાં ખરે અમે પડ્યાં
સ્વપ્નનાં અગુલ દુઃખ, આજતો નડ્યાં

દે સુખદી નાથરે તથાપી વિધના. કૃપા કરી ૦૨

ગોકુલા ધી નાથ ઈશિ સત્સ રાખજો

પદ્મરણ મુગ્ત થવા દ્રવ્ય આપજો

છેકતો હવેને લીજીયે રે સત્યના. કૃપા કરી ૦ ૩

તારામતી—(રાગ સીતાજીના મહીનાનો.)

શીવસનકા દીક સુરેશ, શુણો, મમ વિનતી

તવ અણં તણી હું દાશ, દુઃખીહું હું માનસતી. ૧

પતી મારા અને હું નાર પુત્ર રોહીતાશ્વને

અતી વિકટ વિધન આ થાય, હરિ હરિ નારને. ૨

હવે સત્ય જવાનોરે યોગ, બળપોછે દયા નીધો

આવો જગજીવનન રે દયાળ, કરો સત્યની સાધી. ૩

ગયું રૂપ અને વળી તેજ, પુહી થઈ મુઢરે

વિશ્વા મિત્ર તણો રે ગંભીર, અભીપ્રાય મુઢરે. ૪

માટે પક્ષ કરોને ગોપાલ, ગેવિંદ દયા ધના

રાખો સત્ય હે ગોકુલ નાથ, વિદારણ દુઃખના. ૫

(હરીચંદ્ર પોતાના પુત્રને માટે જલ સ્નાન ગ્રેતવા જતાં જ-

લ નહી મળ્યું તેથી, ઈશ્વર સ્તુતિ કરેછે.)

(બસો સુર સરી તીર તીર અબતો મનવા ઝેરા એ રાહ)

સત્ય રાખજો ઈશિ ઈશિ, હવેતો કમ મુરારી સત્ય રા-

ખજો. ઈશિ. ટેક.

આ જંગલમાં રખડી રઝળી, મરું હવે જગદીશ (૨)

ખાણી સ્થાન મળ્ય નહી મુજને

બટકચો ચારે દીશ દીશ, હવે તો કમ મુરારી સત્ય
રાખજે. હશ.

અકળ કળા અવિનાશી તારી, જાણું નહી વાગીશ

દુઃખ દયાળુ હવે નિવારો,

પ્રણમું નામી શીશ, શીશ હવેતો કમ ૨

રોતાશ્વ—(પોતાના પિતાને પાણી લઇને આવતાં ધણી વાર
થઈ જોયી વિચાર કરેછે)

(રાગ ખીહાગતી ગત્તલ.)

(અગર હમને દીલ સનમકું દીયા, ફીરે કીસીક
કયા એ રાહ)

પીતાજી માહરા હજુ ન કેમ આવીયા

મારે માટે જલત્તે નહી રે લાગીયા; પીતાજી ૦ ટેક

ઉઝ તાપ સુર્યનો પડેછે રે બહુ

કેમ તે સહન થાયે પીતાજી કહું; મારે માટે ૦ ૧

મારે માટે દુઃખ શીર આપે રે ધણું

ધીકેછે મુને રે દુષ્ટ કર્મ આચર્યું; મારે માટે ૦ ૨

જેમ વાર લાગશે રે તેમ મારા પ્રાણ

ક્ષણ વારમાં જશે રે જાણો તે પ્રમાણ; મારે ૦ ૩

જલની જરૂર નથી પિતાજી ખસુસ,

આપ વેલા આવજો ધડીમાં રે જરૂર મારે ૦ ૪

નાશખતી—

(ધંધર રજૂતી.)

(મા મુજને કેમ દીધી રે કેફી કંથને, એ રાહ.)

હે દામોદર તારી હઝાયા બન્યું,

આ અણુપ્રત્યુ કામજ થાયે નાથ જો; હે દામોદર. ૧૬૬.
 રાજ્ય ગયું તે ચિંતા મન નથી ધારતી,
 પણ પીવાને પાણી ન મળે હથ જો;
 આ બાળકના કુઃખને જોઈ બાવરી;
 હવે બનીધું વિચારીયે જગદીશ જો. હે દામોદર ૦ ૧
 કીયા જનમનું વેરજ વાળ્યું વીડલા,
 વન વન બટકાવીને પાડે ત્રાસ જો;
 આમ કર્યાંથી એક ક્ષણે મારો મુને,
 નથી જીવ્યાની હવે અમારે આશ જો. હે દામોદર ૦ ૨
 — ૐ ૐ ૐ —

પ્રવેશ ૭ મો.

હરિશ્ચંદ્ર—(કાશીપુરીનો દેખાવ જોઈને નીચે પ્રમાણે ગાય છે.)

(મુજે જોડ ચલા બનઝારા. એ રાહ.)

આ કાશીપુરી મન જાંગો, અવતાર સુકળ પરમાણો, ૧૬૭.
 આ ગંગા નિર્મળ વહેછે, પાતક સધળાંય દહેછે,
 સાક્ષી દ્રઢ પુરાણ જાણો, અવતાર સુકળ ૦ ૧
 આ મણી કર્ણિકા ધાટ, સ્ફાટીક સમશીલા સુવાટ,
 દેખી દીલ હર્ષજ આણો, અવતાર સુકળ ૦ ૨
 શુભ વિષ્ણુનાયનું દર્શ, કરો ગંગા જલનો સ્પર્શ;
 મન કાશીપુરીમાં માણો, અવતાર સુકળ ૦ ૩
 ધન્ય વિધામિત્ર પુત્ર ક્રોધ, તે બલે કર્યો રે વિરોધ,
 એ ઉપકાર દીલમાં જાણો, અવતાર સુકળ ૦ ૪

તારામતી— (આનંદબન ગિરી જાપતી નગરી, એ રાહ)

પ્રીતમ પ્યારા કાશીપુરીમાં

જામયે ત્વરાથી, રહીયે જુશીમાં; પ્રીતમ૦ ટેક

વિશ્વનાથનું દર્શન કરીયે,

પાતક દેહ તણા તો રે હરીયે, પ્રીતમ૦ ૧

ગુરૂનેરે અર્થે દેહ વેચાશે,

સ્વર્ગ સુખની પ્રાપ્તિ રે યાશે; પ્રીતમ૦ ૨

માટે રે ચીન્તા દુર કરીને,

વેચો અમાનેરે, હર્ષ ધરીને, પ્રીતમ૦ ૩

રોહીતાશ્વ— (રાગ ઉપરનો)

ધન્ય તુને છે માતૃ હે મારી,

ધરીત વચન તું બોલી વિચારી. ધન્ય૦ ટેક.

વિશ્વામિત્ર રણ મુક્તજ ધર્મયે,

સત્ય જાળવી જુશી રહીયે; ધન્ય૦ ૧

માટે પિતાજી, વિલંબ ન કીજે,

વેચા મુને ધન ગુરૂને દોજે, ધન્ય૦ ૨

ધર્મર ધૃષ્ટિ, પાછા મળીશું,

અમરાપુરીમાં સાથે કરીશું ધન્ય૦ ૩

— ❀❀❀❀ —

પ્રવેશ ૮ મો.

(ત્યાર બાદ રાજા હરિચંદ્ર આન્ડાજને ત્યાં, તથા રાણી

તારામતી અને પુત્ર રોહીતાચ, અગ્નીસેન બાહ્યણને ત્યાં
વેચાયછે તે વખત)

હરિશ્ચંદ્ર—(અગ્નીસેન બાહ્યણને દસ્તાવેજ લખી આપે છે.)

(પ્રભુ મેદેર કર હમ ઉપર એ રાહ.)

ત્રીશંકુ રાજનો, પુત્ર, હરિશ્ચંદ્ર રાજ
વિધામિત્ર રણ માટે, કુંડે આ કાળ; ૧
સત્ય રાખવાને માટે, પ્રેમથી કરી,
સ્ત્રી પુત્રને વેચવાં પડ્યાં છે રે હરિ; ૨
તેનો સાક્ષી સુર્ય દેવ પ્રત્યક્ષ કેહેવાય,
જેથી દસ્તાવેજ, નીરદોષ રે ગણાય; ૩
વીપત્તીના મારથી, આ કૃત્ય કુંડે દેવ,
સત્ય રાખવા દયાળુ દેવે તારી સેવ; ૪
વિધામિત્ર રણને, છુટીશું રે પ્રભુ,
ત્યારે સત્ય પ્રત્યક્ષ જણાશે રે વિષ્ણુ; ૫
દાસ કામ કરવાને આ જ પ્રાણી ધન,
અગ્નીસેન ગુરુને સોંપુધું જગદીશ ૬
આ ઉપર મારો દાવો, જરાપે નથી,
પોકાર કરી કહુંધું જનને અતિ ૭
અગ્નીસેન ગુરુ દસ્તાવેજ લીજીયે,
નક્ષત્ર ગુરુને તો સુવર્ણ દીજીયે, ૮

રોહિતાચ—(રાગ વેરાડી આશા, ન ચાલ મરાડીની કુમરી.)

અરે હું તો નાંહી રે જાડ, જુદો પડીને રે ક્યાંઈ,

આપ તણી સેવામાં રહીને, કરીસ સાથે રે આંહી. ૧
 અરર માતુ હુંતો ન આપું, જાઓ તમે રે સુજાણ,
 આ દુઃખ દેખી પુન્ય પીતાજી, જાશે રે મારા પ્રાણ. ૨
 નાથ કરો યા મુને જીવાડો, તો પણ તે નહી થાય,
 આમ કર્યાથી જનક મારું, સત્ય બલે રે જાય. ૩
 હે ત્રીપુરારી હે ગીરીજપતી, આ શું રે માંડયું રે આજ
 તણે જણાવે જીવદા રે પાડી શું ધાર્યું રે કાજ. ૪
 હવે અમારા પ્રાણજ જાશે, વીયોગ દુઃખ રે વીર,
 કેમ કરીને ગોકુળ નાથ રાખીરે શકાયે ધીર. ૫
 (અગ્નીસેન, રોહીતાશ્વને તથા તારામતીને તરછોડીને લઈ
 જાયછે અને હરીશ્ચંદ મુરછાથી પૃથ્વી પર પડી જાય છે.)

પ્રવેશ ૯ મો.

(રોહીતાશ્વ તથા વેણીલાલ અને શીવલાલ પુરૂષ સેવા
 જતા રસ્તામાં કાશીપુરીનું વર્ણન કરેછે.)

(રાગ ભૈરવી, ઓપાઠ.)

જોણે જન્મ કાશીમાં ધર્યો રે, તે નર બવ સંસારને તર્પો,
 ગંગા જલમાં કીધું જોણે સ્નાનરે, વિશ્વનાથનું ધરીયું ધ્યાન ૧
 શુભ અવતાર તેનો થયો રે, કલિશ મુગ દાવાનળ ગયો,
 મોક્ષ પુરી છે કાશી શહેર રે, શીવ પુજન બીલા લેહેર. ૨
 જોણે કાશીપુરી નવ જોઈ રે, દહ મનુષ્ય તેણે ખોઈ

ને જન કાશીપુરી નવ રહ્યો રે, ધીક જન્મજ એજે મયો. ૩
રોહીતાશ્વ—(સર્પ દંશ થતી, વખત, દાદરો.)

(નાગને બચે નાગ હસે ખાર નહી કરતા, એ રાહ.)

ફટ સર્પ ક્યાંયથી મુને ડર્યો હે બ્રાત,

કે ને મિત્ર વિનવીને, માત્ર પાસે વાત, ફઃખ સ૦ ૮૬.

મિત્ર શીવલાલ વેણીલાલ માહરા

મુણુ તો ન બુલીયે કદાપી તાહરા. ફઃખ સ૦ ૧

નેત્રથી હું દેખતો નથી, હવે જરાય

શીરમાં બચારે યાચછે રે હાય હાય, ફટસ૦ ૨

પૂર્વ જન્મ પાપ તો નડ્યાં રે આણી વાર,

જેથી ફઃખ ભોગવ્યું, ઘણું અમે અપાર. ફટ સ૦ ૩

નત્યો મિત્ર કાશીપુરીમાં હવે સુજાણ,

આપને પ્રણામ કરી છોડું મારાં પ્રાણ. ફટ સ૦ ૪

માત્ર માદેરીને તમે, ધૈર્વ આપજો

હું સમંધી ફઃખ, ની વીપત્તી ટાળજો; ફટસ૦ ૫

નારામતી—(રાજ આજાહરણનો)

મારા પુત્રની રક્ષા કરજો, મોક્ષ તણા જીને દાતા,

માનથુકન આ મુજને યાયે, માટે રે કરજો શાતા. ૧

હું ફઃખીયારી રે નારહું, વળી પ્રાણપતીથી રે ન્યારી,

પુત્ર ગયોછે રે એકલો, કૃણ કુલ લેવાને રે ધારી. ૨

રોહીતનારે આધારથી, દીન કાદુહું રે હું ફઃખના

કાલ સવારે રાજ્ય મળશે, યાશે રે દહાડા સુખતા. ૩

પણરે હજુ કેમ નાવીયો, મમ પુત્ર તે રોહીત જાણ,
 પુત્ર વેહેલો રે આવજો, નહીતો જાશે રે મારાં પ્રાણ. ૪
 (શિવાલાલ તથા વેણીલાલ પ્રવેશ કરીને, તારામતીને રોહી-
 તાશ્વને સર્પ દંશ થયો, એવા ખબર કહેછે.)

(લક્ષ્મીતંદ્ર.)

અરર પુત્રરે, તુય ક્યાં ગયો, અરર મુજને મુકીને રહ્યો;
 હરિ કપાલરે, યા સહાયરે, આમ રાંકને ના દમાયરે. ૧
 બાપ માહરા, નીદ્ય થયો, તુજ વિયોગ તો ના જશે સહ્યો;
 દુઃખીણી કરી ના જવાયરે, આમ રાંકને ના દમાયરે. ૨
 હે પ્રભુ હવે, તું દયા કરે, દુઃખ બાંમીનાનું ખરે હરે;
 અરર ઓ હરી, દુઃખ યાયરે, આમ રાંકને ના દમાયરે. ૩
 રાજ્ય છોડીયું ગામ છોડીયું, કુંડું સુખ તો હાય તોડીયું;
 દુઃખી જનો બહુછે પીડાય રે, આમ રાંકને ના દમાયરે. ૪
 નીચને ઘરે મમ પતી રહ્યા, સુખના દીનો હાય ક્યાં ગયા;
 મહારાજ તે રાંક યાયરે, આમ રાંકને નાદ માયરે. ૫
 હું રહી ઈહાં વિપ્ર વાસમાં' પુત્ર જોડીયો દાસ કામમાં;
 આ ધટીત શું દૈવ યાયરે, આમ રાંકને ના દમાયરે. ૬
 પ્રભુ તોડતાં સર્પ દંશથી, મરણ રે થયું દૈવ યોગથી;
 દુઃખ દુઃખને દુઃખ યાયરે, આમ રાંકને ના દમાયરે. ૭
 હાય હાય રે, શું કરું હવે, પાપ જન્મના મુજને દવે;
 મરણ આવીયું હાય હાય રે, આમ રાંકને ના દમાયરે. ૮
 નીર્ધના યઈ રાંનમાં દુર્ગા, તોય ઈશ્વરે દુઃખ ના હુર્ગા;

વાંઝણી થયે પ્રાણ જાય રે, આમ રાંક ને ના દમાયરે. ૯
 રોહીતાશ્વ રે, રાનમાં પડ્યો, ઝેરી સર્પ રે ક્યાંયથી નડ્યો;
 પાપી પ્રાણીયો કાં ન જાય રે, આમ રાંક ને ના દમાયરે. ૧૦

(પ્રભુ મેદેર કર હમ ઉપર, એ રાહ.)

હાય હાય પુત્ર ગયો હવે શું કરું
 દુઃખીયારી અબજા હું રાનમાં ફરું, હાય હાય ટેક.
 આંડાલને ઘેરતો, વેઆંણા પ્રાણનાથ,
 હાય હાય દુઃખે તો બીડાંછે મુને ખાય. દુઃખીયારી ૦ ૧
 રોહીતાશ્વને હું વીંપ્ર ઘેર તોરઘાં,
 તોય પાપ, પછવાડે બાકીના સહ્યાં. દુઃખીયારી ૦ ૨
 વિશ્વા મિત્ર દેખીયે ક્યોંછે આ ઉપાય,
 વન વન બટકી ને મરીયે યદુરાય. દુઃખીયારી ૦ ૩
 કોણ જાણે પુર્વ જન્મે શું કર્યું છે કત્ય,
 નેથી આવો યોગ બની જવા બેઠું સત્ય. દુઃખીયારી ૦ ૪
 હવેતો મરણને શરણ રે યાવું,
 રોહીતાશ્વ દેહને જલાવાને જાવું. દુઃખીયારી ૦ ૫
 ઉઠ દૈવ ખેશી રીયે શું થશે રે કામ,
 જાવું છે રે કાશીપુરી રમશાનને ઠામ; દુઃખીયારી ૦ ૬

(પ્રવેશ ૧૨ મો)

ભારામતી—(રોહીતાશ્વને, શ્મશાનમાં અગ્ની સંસ્કાર કરતી વખત)

(રાગ ઝીઝોટી જંગલો)

(નેન વાજગાયે જાડુ ડારા. એ રાહ.)

હાથે હાથે પુત્ર ગયો રે,
 દેવ આ શું કર્યું રે, હાથે હાથે પુત્ર ગયો રે. ટેક.
 દુઃખ પડ્યામાં રે નવ રહ્યા બાકી રે,
 કુરે સર્પ ક્યાંથી નડ્યો રે, દેવ આ શું કર્યું રે. ૧
 નીરદોષી જન પર રે, અસ્ત્ર વાપરવારે,
 નીર્દય તુંજ થયો રે, દેવ આ શું કર્યું રે. ૨

(દરદી દીવાના. એ રાહ.)

હે દયા નાથ (૨) હવે શું કરવો રે બિપાય,
 પુત્ર ગયો કેંનાસમાં નીર્ધન ન કરો હિમાય; ટેક.
 હું મૃત્યુ વૃથા (૨) હા થઈ કપાના ઇશિ,
 મર્ણ તથાપી નાતોયું, હે વનમાળી જગદીશ. ૧
 આ મધ્ય રાત્રીમાં (૨) શ્મશાન ભુમી દેવ,
 કૃષેશ પમાડે નારીને, તે જાંશો મન તત્વખેવ. ૨
 હું કહ્યાં જાઉં (૨) આ પુત્ર તણું છે દુઃખ,
 હું નીર્ભાગી નારીને, નવ મળીયું ક્યાંયે સુખ. ૩
 મમ પ્રાણનાથ (૨) વેચાણા ધર ચાન્ડાલ,

આયું દુઃખ મનુષ્યને, નવ દીને શ્રી ગોપાલ. ૪

આ સત્ય તોડવા (૨) હરી નવ કરો વિચાર,
જોડુંકું મમ દેહને, જીવીને શું જગધાર. ૫

(રાજા હરીશ્ચંદ્ર પ્રવેશ કરેછે, અને સ્મશાનનો કર દીધા
બગર સુડાને જાણવેછે તે જોડને રોહીતાશ્વને આત્માની
બાહાર ફેંકો દીધે છે, અદ્યત્ત પોતે જાણેછે કે આ મારો
પુત્ર છે, તો પણ પોતે આગાહનો નોકર છે માટે તેના
કેહેવા પ્રમાણે ચાલ્યું એજ પોતાનો ખરો ધર્મ સમજે છે
ત્યાર બાદ કાશી રાજાના કુમારનું હર્ણ ડાકીની કરી ગયે-
લ છે તે શોધ કરવા આવતાં તારામતીને પકડે છે તથા
તેને, ગદન, મારવાનો હુકમ હરિશ્ચંદ્રને કરેછે તે બખત પણ
રાજા હરિશ્ચંદ્ર પોતાની ટેક નહિ છોડતાં તારામતી ઉપર
તજવારનો ધા કરેછે કે તુરત ક્રમ પરમાત્મા પધારી હરિ-
શ્ચંદ્રનો હાથ પકડી રાજે છે તથા શંકર બ્રહ્મા નારદ વિગે
રે પધારી રોહીતાશ્વને સજીવન કરેછે અને પાછો અયુધ્યા
ની રાજ્યધાની ઉપર ખેસવા હુકમ આપે છે તેમજ વિ-
દ્યામિત્ર રૂપીનો અતિ જીલમ જોઈ શંકર વિદ્યામિત્ર રૂ-
પીને ઠાર મારવા તૈયાર થાય છે તો પણ શંકરની પ્રાર્થના
કરી હરિશ્ચંદ્ર વિદ્યામિત્ર રૂપીને બચાવે છે તથા, બ્રહ્મા,
વિશ્ણુ, મહેશ્વ, અને નારદ સુનીની પુજા કરેછે.)

(આરતી, જયો જયો મા જગદંમે, એ રાહ.)

જય દેવ જય દેવ.

પ્રહ્લા વિશ્નુ મહેશ, એક રૂપ દેવ, પ્રભુ એક રૂપ.
હૈં અગ્નિ મન ધારી (૨) કરું આપ સેવ, જય દેવ ૦૧
અખીલ વિશ્વ આધાર નામ અનેક હરિ. પ્રભુ નામ ૦
નાગુણ સગુણ દ્વી ભેદી (૨) વિનય વીનય ધરી, જય ૦૨
ભક્ત જનોનાં દુઃખ તે અતી દુર કર્યાં, પ્રભુ તે ૦
નારગુણ રૂપ છપાઈ સગુણજ રૂપ ધર્યાં, જય દેવ ૦ ૩
હરિહર પ્રહ્લા કૃપાલ નારદ પણ જાણે, પ્રભુ નારદ ૦
હરિશ્ચંદ્ર સત્ય રાખ્યું, અતી અમને લાગે, જય દેવ ૦ ૪

(સર્વ પાત્રો મળીને ગાય છે.)

(સ્વદેશી સજનો પધારીયા તમો, એ રાહ)

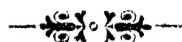
આર્ય બંધુઓ અમારી વિનતી,
સત્યતાને પાળવા, અતી ધરો મતી. ટેક.
સત્ય થકી ભવસાગર તરવા નૌકા તો મળશે,
ટળશે દુઃખ અગાધ વિચારો ધારો ધન જડશે, હે આ. ૧
ધનદારા ને પવીત્ર મિત્રો પુત્રો છે સંસાર,
સત્ય સમાન નહિ કોઈ બીજું પ્રભુ પાસ રહનાર, હે. ૨
રોહીતાશ્વ તારામતી રાણી હરિશ્ચંદ્રની ટેક;
અતિ વિકટ આ વિધનો દેખી સત્ય ન છોડ્યું છેક, હે. ૩
સત્ય પ્રતાપે પહ્લા વિશ્નુ મહેશ નારદ દેવ,
મત્સ્ય લોકમાં આવી શરણે રાખ્યો છે નર દેવ, હે. ૪

સત્ય પાળવા આ દ્રષ્ટાંતો આપો દીલ ધારો,
કામ ક્રોધને મમતા માયા, વિકારને મારો, હે આ૦ ૫
સુન્ન બંધુઓ પવીત્ર મિત્રો ગુણ ગ્રહણ કરશો,
હરિચંદ્રતાં સત્ય ચરિત્રોને અવણે ધરશો, હે આ૦ ૬
પુણી થકી સ્વસ્થાન પધારો (પણ) અરેજ હમારીએક
ગોકળજી કહે સત્ય પાળજો સત્ય પાળજો છેક હે આ.૭

શ્રી રામચંદ્રાર્પણ મસ્તુ.

બહાર ખખર,

આ બુકો જે સાહેબોને મંગાવવા જરૂર હોય તેમણે
નિચેના શીરનામંચિ રોકડી કીંમતે મંગાવી લેવી.

૧ મોરબી—ગ્રંથકર્તા પાસેથી અથવા બટ મોતિરામ
દયાળજી બટ પાસેથી ટે. દફતરી શેરિમાં.

૨ રાજકોટ—કેવળચંદ શીરાજ ટે. વઢવાણ દરબારના
ઉતારા પાસે સદરમાં.

૩ વઢવાણસીટી—જેચંદ્ર મોરારજી ત્રવાડી પાસેથી ટે.
વાધેશ્વરીના મંદીર પાસે.

૪ અમદાવાદ—મામાની હવેલીમાં યુ. પ્રેસમાં રણછોડલાલ
ગંગારામ પાસેથી

૫ ગામોટ ગોવિંદરામ મુળજી પાસેથી (મોરબી)

